

Επιτροπή
Προστασίας
Ατόμων με
Νοητική
Αναπηρία
(ΕΠΑΝΑ)

**ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΑΥΤΟΣΗΝΗΓΟΡΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΣΤΙΑ - 4 ΜΑΪΟΥ 2026, 10:45π.μ.**

**ΘΕΜΑ: Συμμετοχή των Ατόμων με Αναπηρίες στην Πολιτική
και Δημόσια ζωή**

1. Πρόλογος

Σήμερα θα μιλήσουμε για κάτι πολύ σημαντικό για εμάς:
το δικαίωμά μας να συμμετέχουμε στην πολιτική και τη δημόσια ζωή
και συγκεκριμένα για το δικαίωμά μας να ψηφίζουμε.

Θέλουμε να μοιραστούμε τις εμπειρίες μας,
τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε,
και τί χρειαζόμαστε για να μπορούμε να συμμετέχουμε στις εκλογές
όπως όλοι οι συμπολίτες μας.

Θα σας μιλήσουμε για τις δυσκολίες μας
που είναι παρόμοιες για ανθρώπους ηλικιωμένους
αλλά και ανθρώπους που δεν μιλάνε πολύ καλά τη γλώσσα μας.

Θέλουμε να μας ακούσετε.

Εδώ δεν ήρθατε για να κάνετε προεκλογική εκστρατεία,
ούτε για να μας πείτε αν θα κάνετε κάτι για εμάς,
αλλά να ακούσετε τα προβλήματα μας
και να ξέρετε τι να κάνετε αν θα σας ψηφίσει ο κόσμος.

2. Νόμοι για την ισότητα και το δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές

Υπάρχουν Νόμοι για την ισότητα

Οι νόμοι αυτοί λένε ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι.

Όλοι οι άνθρωποι που είναι πολίτες μιας χώρας.

Έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Αυτό λέει και το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όλοι έχουμε δικαίωμα να έχουμε άποψη
και να επιλέγουμε αυτούς που μας κυβερνούν.

Υπάρχουν και Νόμοι που μιλούν για το δικαίωμα συμμετοχής.

Υπάρχουν και Διεθνείς νόμοι - Συμβάσεις που μας προστατεύουν:

το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα,

ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,

η Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Υπάρχει και η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία.

Τί λέει το Άρθρο 29 της Σύμβασης του ΟΗΕ:

Τα άτομα με αναπηρία έχουν το δικαίωμα
να συμμετέχουν στην πολιτική όπως όλοι οι άνθρωποι.

Τα άτομα με αναπηρία έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν.

Τα άτομα με αναπηρία έχουν το δικαίωμα να εκλέγονται.

Για να γίνει αυτό σωστά, οι χώρες θα πρέπει να φροντίσουν ώστε:

- Να είναι εύκολο για τα άτομα με αναπηρία να ψηφίσουν.
- Να μην ξέρει κανείς τι ψηφίζει το άτομο με αναπηρία.
- Τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να παίρνουν βοήθεια για να ψηφίσουν, όταν το χρειάζονται
- Τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να συμμετέχουν σε οργανώσεις και σε πολιτικά κόμματα.
- και να μπορούν να συμμετέχουν σε οργανώσεις ατόμων με αναπηρία.

3. Νόμοι και πρακτικές που εμποδίζουν το δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές

Υπάρχουν Νόμοι που μας απαγορεύουν να ψηφίζουμε.

Στην Κύπρο υπάρχει ο Νόμος 23 του 1996

ο οποίος κηρύσσει τα άτομα με νοητική αναπηρία “ανίκανα”.

Με αυτό το νόμο τα άτομα με νοητική αναπηρία δεν μπορούν να ψηφίζουν.

Αυτός ο Νόμος πρέπει να αλλάξει.

Μπορεί να χρειαζόμαστε υποστήριξη για να αποφασίζουμε, αλλά ο νόμος δεν πρέπει να μας αφαιρεί αυτό το δικαίωμα.

Υπάρχουν και άλλοι νόμοι που δεν μας επιτρέπουν να είμαστε υποψήφιοι ή υποψήφιες σε εκλογές.

Αυτό γίνεται λόγω της αναπηρίας μας.

Δηλαδή μας αποκλείουν από τις εκλογές και από την πολιτική ζωή.

Αυτό είναι διάκριση.

Εκτός από τους Νόμους υπάρχουν και άλλα εμπόδια.

Για παράδειγμα η εγγραφή μας στους εκλογικούς καταλόγους.

Είναι δικαίωμά μας να έχουμε εκλογικό βιβλιário

Πρέπει να μας διευκολύνουν

να είμαστε γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους.

Διότι για κάποια άτομα με νοητική αναπηρία είναι δύσκολο να γίνει η εγγραφή.

Οι πληροφορίες δεν είναι σε απλή γλώσσα

και οι ιστοσελίδες δεν είναι κατανοητές και προσβάσιμες.

Εισηγούμαστε να γίνεται αυτόματα η εγγραφή στους καταλόγους χωρίς να πρέπει να γίνονται αιτήσεις για εγγραφές.

Επίσης, οι γονείς δεν πρέπει να μας εμποδίζουν

ή να αρνούνται να έχουμε εκλογικό βιβλιário.

Να μας αφήνουν να πάμε να ψηφίσουμε, είναι δικαίωμά μας

Θέλουμε να αποφασίζουμε εμείς αν θα ψηφίσουμε ή όχι.

Ακόμη ένα εμπόδιο είναι ο τρόπος ενημέρωσης για τις εκλογές. Οι πληροφορίες, τα προεκλογικά προγράμματα, είναι δύσκολα οι προεκλογικές εκπομπές είναι δύσκολες, δεν τις καταλαβαίνουμε οι πληροφορίες πρέπει να είναι σε απλή γλώσσα οι πολιτικοί πρέπει να μιλούν αργά και απλά.

4.Τι χρειαζόμαστε για να συμμετέχουμε στις εκλογές

Τα άτομα με νοητική αναπηρία έχουμε διαφορετικές ανάγκες για να μπορούμε να ψηφίζουμε σε σχέση με άτομα με άλλες αναπηρίες. Δεν είναι μόνο θέμα πρόσβασης στον χώρο, όπως οι ράμπες. Είναι κυρίως θέμα κατανόησης και υποστήριξης.

Χρειαζόμαστε:

- πληροφορίες σε απλή και κατανοητή γλώσσα
- οδηγίες και επεξήγηση τί πρέπει να κάνουμε, βήμα – βήμα
- χρόνο για να σκεφτούμε και να αποφασίσουμε μόνοι μας.

Αν χρειαστούμε υποστήριξη από κάποιο άλλο άτομο, να έχουμε δικαίωμα να το επιλέξουμε μόνοι μας.

Χρειαζόμαστε πρόσβαση στην πληροφόρηση.

Οι πληροφορίες να είναι σε εύκολη και κατανοητή μορφή.

Οι προεκλογικές συζητήσεις να είναι σε πιο απλή γλώσσα για να καταλαβαίνουμε όλοι.

Οι ιστοσελίδες των κομμάτων να είναι προσβάσιμες για όλους.

Δηλαδή να μπορούμε εύκολα να βρούμε πληροφόρηση.

Τα προγράμματα των υποψήφιων να είναι σε κατανοητή μορφή.

Τα ψηφοδέλτια έχουν πολλές πληροφορίες

και συνήθως είναι πολύ μεγάλα.

Οι πολλές πληροφορίες μας προκαλούν αναστάτωση και άγχος
Χρειαζόμαστε απλά κείμενα και βίντεο σε απλή γλώσσα.

Επίσης, οι χώροι που είναι τα εκλογικά κέντρα
πρέπει να έχουν πληροφορίες σε κατανοητή μορφή.

Στην αίθουσα που ψηφίζουμε
να υπάρχουν οδηγίες με εικονογράφηση.

Να εξηγούν πως ψηφίζουμε
σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με εικονίδια.

Να εξηγούν για το κάθε βήμα
για να μπορούμε να ακολουθήσουμε τη σωστή διαδικασία.

Χρειαζόμαστε άτομο της εμπιστοσύνης μας
για να μας βοηθήσει την ώρα της ψηφοφορίας.

Εμείς να επιλέξουμε ποιος θα είναι ο βοηθός μας.

Ο βοηθός δεν θα μας υποβάλει ποιόν να ψηφίσουμε,
δεν θα αποφασίζει για εμάς,
αλλά θα μας βοηθήσει να εντοπίσουμε το άτομο που θέλουμε.

Θα μας βοηθήσει μόνο να εκφράσουμε την επιλογή μας.

Μην μας κοροϊδεύετε αν δυσκολευόμαστε να καταλάβουμε
τη διαδικασία της ψηφοφορίας

είναι δύσκολη και πρέπει να γίνει πιο απλή

Το προσωπικό που εργάζεται στις εκλογές πρέπει να εκπαιδεύεται
για να γνωρίζει τις δυσκολίες και τις ανάγκες μας.

Η ψήφος όμως είναι δική μας, θέλουμε υποστήριξη,
όχι να αποφασίζουν άλλοι για εμάς.

5. Πώς επιλέγουμε υποψήφιο

Για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε

θα πρέπει να γνωρίζουμε τους υποψήφιους.

Πρέπει να ξέρουμε

τί έργα θα κάνουν για τα άτομα με αναπηρία.

Είμαστε ενήλικες και μπορούμε να πάρουμε τις δικές μας αποφάσεις.

Θέλουμε να επιλέγουμε μόνοι μας το άτομο που θα ψηφίσουμε,
να μην μας το επιβάλλουν άλλοι.

Δεν θέλουμε να μας επιβάλλει η οικογένεια ποιόν να ψηφίσουμε,
μπορούμε και μόνοι μας να επιλέξουμε.

Ο υποψήφιος πρέπει να μας εμπνέει εμπιστοσύνη,
να ξέρουμε ότι θα κάνει έργα για τα άτομα με αναπηρίες
και δεν θα είναι μόνο λόγια.

Θα επιλέξουμε κάποιο υποψήφιο
αν ξέρουμε ότι ήδη έκανε έργα για τα άτομα με αναπηρία,
και αν μας λαμβάνει υπόψη.

Επίσης, αν υπάρχουν φωτογραφίες των υποψηφίων στο εκλογικό
κέντρο

και αν κάποιος μας εξηγήσει πού βρίσκονται στο ψηφοδέλτιο,
τότε θα είμαστε σίγουροι ότι αυτός που ψηφίζουμε
είναι το άτομο της επιλογής μας.

Κάποια άτομα δεν μπορούν να διαβάσουν τα ονόματα
για να είναι σίγουροι ότι ψηφίζουν αυτόν που πραγματικά θέλουν.

Δεν έχουμε πάντα εμπιστοσύνη ότι αυτός που μας βοηθά
θα μας δώσει τη σωστή πληροφόρηση για να ψηφίσουμε.

Η επιλογή πρέπει να είναι δική μας
όχι αυτών που μας βοηθούν.

6. Τα Αιτήματα μας

Μην μας αγνοείτε, είμαστε μέλη της κοινωνίας.

Δεν μπορούν να αποφασίζουν άλλοι για εμάς.

Αυτό είναι άδικο.

Θέλουμε να επισκέπτεστε τα κέντρα μας,

όχι μόνο όταν είναι οι εκλογές,

αλλά όλο τον χρόνο για να γνωρίσετε το έργο μας,

αλλά και τις ανάγκες μας.

Όλα τα Κέντρα Ημέρας χρειάζονται οικονομική στήριξη.

Χρειάζεται και η δημιουργία περισσότερων Κέντρων Ημέρας

για να μπορούν να πηγαίνουν όλοι όσοι θέλουν

Για παράδειγμα στην Πάφο έχει μόνο ένα κέντρο ημέρας και μια κατοικία.

Θέλουμε να μας σέβεστε και να μην μας προσβάλλετε.

Να αποδέχεστε τα άτομα με αναπηρίες.

Να δίνετε στήριξη στις ευάλωτες ομάδες.

Να περιλάβετε τα άτομα με αναπηρίες στα προεκλογικά σας προγράμματα.

Χρειαζόμαστε πληροφόρηση σε εύκολη μορφή.

Θέλουμε πληροφόρηση για όλα τα θέματα της κοινωνίας

Θέλουμε να έχουμε υποστήριξη όπου χρειάζεται

Να μας δίνετε ευκαιρίες να συμμετέχουμε.

Να έχουμε επιλογές για τη ζωή μας

Θέλουμε να ακουστεί η φωνή μας!

7. Όχι μόνο λόγια αλλά και έργα:

Τα λόγια των υποψήφιων πρέπει να γίνονται έργα.

Αυτό θα το δούμε και από τους νόμους.

Θέλουμε οι νόμοι να περιλαμβάνουν και τα άτομα με νοητική αναπηρία.

Θέλουμε πράξεις, όχι μόνο λόγια.

Να υπάρχει σεβασμός σε όλες τις πολιτικές.

Όλοι οι χώροι πρέπει να είναι προσβάσιμοι

Να σέβονται τους χώρους στάθμευσης των ατόμων με αναπηρία

Επίσης όλες οι πληροφορίες πρέπει να είναι προσβάσιμες.

Να σέβεστε την ανάγκη μας για πληροφόρηση και ενημέρωση.

Θέλουμε ευκαιρίες σε όλους του τομείς της ζωής μας.

Θέλουμε πολιτικές και έργα που να μας λαμβάνουν υπόψη.

Όπως:

- υπηρεσίες για ανεξάρτητη διαβίωση
- ευκαιρίες για εργασία
- οικονομική στήριξη από το κράτος
- πρόσβαση και διευκολύνσεις στην εκπαίδευση
- αξιοποίηση του ελεύθερου μας χρόνου
- ευκαιρίες για δραστηριότητες και για διασκέδαση
- συμμετοχή σε κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες
- συμμετοχή σε αθλήματα της επιλογής μας
- δικαίωμα στη δημιουργία οικογένειας
- δικαίωμα στο να έχουμε περιουσία
- εκπροσώπηση και συμμετοχή όπου παίρνονται αποφάσεις για εμάς

8. Το μήνυμά μας προς υποψήφιους Βουλευτές

Αν είσαστε ήδη Βουλευτής

Πριν ζητήσετε την ψήφο μας,

σκεφτείτε **ΤΙ ΈΧΕΤΕ** κάνει για εμάς

ή τι έχετε πει για εμάς

Ποιους νόμους ή κανονισμούς έχετε αλλάξει

Πότε ασχοληθήκατε με τις ανάγκες μας.

Πότε σκεφτήκατε ότι ένας νόμος είναι δίκαιος και για εμάς.

Αν τελικά θα γίνεται Βουλευτής να θυμάστε:

Οι επισκέψεις σας να μη γίνονται μόνο στις εκδηλώσεις
και τα παζαράκια

Εμείς κάθε μέρα έχουμε προβλήματα

Σκεφτείτε **Πότε** ήρθατε να δείτε τα προβλήματα μας

Θέλουμε να έχουμε και εμείς τις δικές μας οργανώσεις

Θέλουμε να έχουμε το δικό μας βουλευτή

Αυτό έγινε στην Ισπανία

Γιατί να μην γίνει και εδώ

9. Κλείσιμο – Σύνοψη

Σήμερα μιλήσαμε για το δικαίωμά μας

να συμμετέχουμε στην πολιτική και δημόσια ζωή

και ειδικά για το δικαίωμά μας να ψηφίζουμε.

Θέλουμε να συμμετέχουμε όπως όλοι οι πολίτες.

Για να γίνει αυτό, χρειαζόμαστε

οι εκλογές να είναι προσβάσιμες για όλους.

Να έχουμε πληροφορίες σε απλή και κατανοητή γλώσσα.

Να έχουμε υποστήριξη όταν τη χρειαζόμαστε.

Η ψήφος μας είναι η φωνή μας.

Και η φωνή μας πρέπει να ακούγεται.

Ζητούμε πράξεις που να μας περιλαμβάνουν,

να αφορούν και εμάς!

Σας ευχαριστούμε που μας ακούσατε.

**Στις συνεδρίες με την Επιτροπή Ατόμων με Νοητική Αναπηρία
για το θέμα των εκλογών
συμμετείχαν οι ομάδες αυτοσυνηγορίας
από τα ακόλουθα Κέντρα Ημερήσιας Απασχόλησης:**

Λευκωσία:

Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου (ΙΧΣΙ)

Β' Κέντρο Παρέμβασης Ενηλίκων με Αυτισμό (Παγκύπριος Σύνδεσμος
για Άτομα με Αυτισμό)

Κέντρο Ημέρας Ενηλίκων Ατόμων με Αναπηρία Μόρφου

Σωματείο Χάρισμα

Κέντρο Ημέρας του Ιδρύματος Τοξότης

Πάφος :

Κέντρο Ημέρας Μαργαρίτας Λιασίδου

Λεμεσός:

Πρότυπο Κέντρο Ημέρας Αποστόλου Λουκά

Κέντρο Ημέρας Το Σπίτι του Μάριου

Κέντρο Ημέρας Αικατερίνιο

Κέντρο Ημέρας Σωματείο Πρόσβαση

ΜΠ/ΜΓ

260504_Ομιλία-Κείμενο ΜΜΕ_ Δημοσιογρ. Διασκεψη_Εκλογές

Τ.Θ. 23292, 1680 Λευκωσία – Κύπρος Τηλ.: 22871333, Φαξ: 22429544
E-mail: cp-mental@cytanet.com.cy, www.cpmental.com.cy